

Internetska adresa: <http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/04/117&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>.

Vijesti.net, 2005., Nedopustivo u komunikaciji s EU umjesto naziva hrvatski jezik rabiti bilo koje drugo ime, Vijesti.net – Utorak, 01. veljače 2005., posjećeno: 1. kolovoza 2005. Internetska adresa: <http://www.media-index.net/clanakprint.aspx?id=247373>.

Sažetak

Jim Hlavač, School of Languages, Cultures and Linguistics,
Monash University, Melbourne, Australija
UDK 81'27:811.163.42, stručni članak
Primljen 27. ožujka 2006., prihvaćen za tisak 7. travnja 2006.

Language Politics and Practice in the European Union

The EU is considered by most to have exemplary language and interpreting/translating (I/T) policies: EU parliamentarians may use their own language when speaking in parliament and the 20 official languages of all 25 member states have equal status in regard to I/T services. This paper traces official EU and Croatian policies in regard to language choice and examines some of the translation practices employed by both the EU and Croatia. So far, bi-directional translation practices have involved a language variety that is unmistakably Croatian and one of the EUs working languages, usually English. But interpreting practices have not always followed the same pattern and EU-employed interpreters do not always interpret into Croatian. There is some evidence to suggest that the form and name of the language in EU-Croatia contacts may not always remain uniquely Croatian. If Croatian continues to be employed, this may be a consequence not only of principles applied by EU (or Croatian) bureaucrats.

PITANJA I ODGOVORI

EMÈRITUS ILI GO GT˘VWU?

itateljica iz Našica pita nas kaže li se u nazivu *professor emeritus* – *emèritus* ili *go gt˘vwu*?

Emeritus je latinska riječ, particip perfekta pasivnoga od glagola *emerēri* (*emerēre*). Naglasak joj mora biti na srednjem otvor-

niku *e*, koji je kratak, dakle *go gt˘vwu* bilježeno hrvatskim kratkouzlaznim naglaskom – *emèritus*. Ako riječ prijeđe (a čini se da je već prešla) u korpus hrvatskih riječi, naglas joj ostaje isti, kratak na istom slogu: *emèritus*.

Kao particip perfekta pasivnoga *emeritus* znači „islužen“ (pa i star, dovršen); u novolatinskom *professor emeritus* znači

„emeritiran, profesor visoke škole s dovršenom službom“ (i duhovnik u mirovini); kao imenica *emeritus* znači „zaslužan čovjek“.

Usput rečeno, kad nam kao naziv treba, *profesora emeritusa* možemo pohrvaćeno

tako izgovarati i pisati i po hrvatskom sklanjati.

Dakle, *emeritus*, bilo kao latinska riječ ili pohrvaćeno, ima naglasak na srednjem *e*: *emèritus*.

Vladimir Vratović

KOJE JE CRIJEVO TAŠTO?

Čitateljica iz Osijeka, studentica medicine, pita nas zašto se dio tankoga crijeva (jejunum) u medicinskoj literaturi naziva *tašt*im crijevom. Čitateljica kaže da je u udžbeniku Anatomija čovjeka¹ uspjela je pronaći pojašnjenje toga naziva: taj je dio tankoga crijeva u leševa često bio prazan pa otuda i naziv *tašt* u značenju prazan. No kako je naglasila, ona pridjev *tašt* povezuje s ljudskim osobinama poput čežnje za častima i slavom te smatra da se *tašt* u današnje vrijeme upotrebljava u negativnome značenju za osobu bez ikakvih kvaliteta, a ne u značenju prazan.

Čitateljčina je tvrdnja uglavnom točna jer se u suvremenom jeziku rijetko upotrebljava pridjev *tašt* u značenju prazan, a ako se i upotrijebi, bit će uz imenicu koja označuje živo biće, primjerice, *tašt čovjek*, *tašta žena*. Pojmu označenom imenicom uz koju

se nalazi, nadijeva značenje sebeljubive osobe. Međutim, u hrvatskoj se knjiženojezičnoj tradiciji, starijim književnim djelima i starijim rječnicima, pridjev *tašt* češće potvrđuje u značenju prazan (koji nije ispunjen namjenskim sadržajem, nepopunjen), jednako uz imenice koje označuju živo i neživo.

Kako bismo objasnili zašto se navedeni pridjev pojavljuje u suvremenoj medicinskoj literaturi, posegnuli smo za različitim rječnicima, leksikonima i udžbenicima.

Osim u udžbeniku koji je čitateljica navela, pridjev *tašt* potvrđuje se i u izdanju anatomske udžbenika dviju autorica² sa sličnim objašnjenjem kao i u starijem izdanju iz 1982. godine. Medicinski leksikon³ i Medicinska enciklopedija⁴ također bilježe *tašto crijevo*. Dakle, *tašt* se i u starijoj i u novijoj medicinskoj literaturi potvrđuje kao dio anatomske, stručnoga naziva.

U općim suvremenim hrvatskim riječnicima značenje je pridjeva *tašt* drugačije

¹ Jelena Krmpotić-Nemanić, Anatomija čovjeka, Jugoslavenska medicinska naklada, Zagreb, 1982., str. 772.

² Jelena Krmpotić-Nemanić, Ana Marušić, Anatomija čovjeka, II. dio, Medicinska naklada, Zagreb, 2002., str. 367.

³ Ivo Padovan (ur.), Medicinski leksikon, Leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, Zagreb, 1992., str. 877.

⁴ Medicinska enciklopedija, Banj – Čul, Izdanje i naklada Leksikografskog zavoda FNRJ, Zagreb, 1958., str. 579.